

obč. zák., poněvadž se přihlásil k pozůstalosti jako dědic ze zákona výminečně. Byl-li Oskar P., syn zůstavitelův, obdařen, jak není sporno, v poslední vůli zůstavitelově, o níž opřela dědička Žofie P-ová svou přihlášku, jen odkazem a přihlásil se, popřev platnost závěti k dědictví ze zákona výminečně, nevzdal se tím ještě, byv poukázán podle § 126 nesp. říz. na pořad práva, nároku na povinný díl a neztratil tím vlastnost nepominutelného dědice. Nárok ten podle zákona (§ 764 obč. zák.) mu příslušející zůstal mu přes to a opravňoval ho k žádosti podle § 812 obč. zák. (rozh. víd. nejvyššího soudu Gl. U. čís. 14995 a Krasnopolski str. 293 pozn. 9). Oskaru P-ovi přísluší tudíž právo žádati oddělení pozůstalosti od jmění dědicova i z toho důvodu, že jest odkazovníkem, i z toho, že jest nepominutelným dědicem. Nelze ovšem souhlasiti s názorem rekursního soudu, že dědic nemůže oddělení odvrátiti ani poskytnutím, tím méně nabídnutím jistoty, poněvadž prý ustanovení § 812 obč. zák. nemá na zřeteli poskytnutí jistoty. Názor je mylný. Judikatura (rozhodnutí vídeňského nejvyššího soudu G. U. n. ř. čís. 61, 65 a 5064) i literatura (Krainz-Ehrenzweig: Erbrecht str. 497, Stubenrauch str. 994 pozn. 2 a str. 995, Rintelen str. 74) hájí stanovisko, jež sdílí i nejvyšší soud, že má dědic právo odvrátiti oddělení zajištěním navrhovatele a že jest zrušiti povolené oddělení, byl-li věřitel uspokojen nebo zajištěn, neboť odpadl pak důvod, pro který bylo oddělení povoleno, a bylo tím dosaženo jeho účelu. Leč nejvyššímu soudu nelze se tu zabývatí otázkou, zda zajištění takové nastalo, ani stěžovatelé neučinili příslušný návrh u prvního soudu, ač byli o žádosti Oskara P-a slyšeni, takže první soud ani nemohl zaujati stanovisko k této otázce. Stěžovatelé přišli teprve ve stížnosti s návrhem, že jsou ochotni složití jistotu na soudě k odvrácení oddělení. O návrhu tom, jako samostatném návrhu stěžovatelů, bude zavésti, jak to ostatně první soud již také učinil, šetření a zvláště o něm rozhodnouti, ježto nejde tu jen o nové okolnosti podle § 10 nesp. říz. k odůvodnění návrhu Oskara P-a, o němž bylo v první stolici již rozhodnuto. Jinak neshledal nejvyšší soud, že rozhodnutí rekursního soudu trpí s hlediska § 16 nesp. říz. zřejmým rozporem se spisy nebo se zákonem. Dovolací stížnosti bylo tudíž oprávněně odepřiti.

Rekurs stěžovatelů do odmítacího usnesení není rovněž odůvodněn, a stačí k jeho vyvrácení poukázati na vývody napadeného usnesení, shodující se v podstatě se zásadami vyslovenými již v důvodech, jimiž byla vyřízena dovolací stížnost ve směru uplatňované zmatečnosti.

Čís. 9380.

Pod pojem věna nespadá výbava, totiž to, čeho se dostane manželce při sňatku pro její vlastní potřebu nebo pro první zařízení domácnosti. Nelze přihlédnouti k tomu, co matka nebo někdo jiný vydal na náklady svatby.

Povinnost zříditi dceři věno stihá oba rodiče v pořadí, jak jsou povinni vyživovati a zaopatřovati děti.

Při vyřízení žádosti o zřízení věna jest zkoumati, zda dcera měla dostatečné jmění na zřízení věna v čase sňatku a, pakli je tehdy neměla, jaké jmění měli rodiče v čase, kdy žádala o zřízení věna. Nelze přihlídnouti k tomu, zda dcera mezi podáním žádosti o zřízení věna a rozhodnutím o ní nabyla nějakého jmění, a nelze hleděti ani k příjmům otcovým v čase rozhodnutí o žádosti o zřízení věna.

Na rodičích nelze žádati, by na zřízení věna obětovali celé jmění neb by ohrozili vlastní výživu nebo výživu své rodiny, nebo rozvrátili své hospodářské poměry.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1929, R I 877/29.)

Dcera domáhala se po sňatku na otci zřízení věna 20.000 Kč. Soud první stolice přiznal navrhovatelce věno 9.000 Kč, rekursní soud zamítl návrh na zřízení věna.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Rekursní soud zamítl žadatelčin nárok, aby jejímu otci bylo uloženo zříditi jí věno, v podstatě z toho důvodu, že má dostatečné vlastní jmění a že otec nemá takové jmění, by jí mohl zříditi věno. Stěžovatelka sice právem brojí proti některým názorům projeveným v napadeném usnesení, usnesení však je v podstatě správné. »Věnem« podle § 1220 obč. zák. je rozuměti věno v technickém slova smyslu (§ 1218 obč. zák.), jmění, které manželka dává nebo zajišťuje mužovi nebo za ni někdo jiný na úlevu v nákladech manželského společenství. Nespadá pod tento pojem výbava, totiž to, co dostane manželka při uzavření sňatku pro svou vlastní potřebu, nebo pro první zařízení domácnosti (Krasnopolski-Kafka, Familienrecht, § 28, Ehrenzweig, Privatrecht, II, § 338, Mayr, Bürgerliches Recht, II § 459 b), sb. n. s. čís. 4675, 6254). V tomto případě nelze tudíž přihlížeti k tomu, co dcera dostala od matky na počáteční zařízení domácnosti nebo pro vlastní potřebu. Tím méně lze přihlížeti k tomu, co matka nebo někdo jiný vydal na náklady svatby. Jsou-li rodiče zavázáni dáti dceři věno (§ 1220 obč. zák.), stíhá tato povinnost oba, ale ne solidárně, nýbrž v pořadí, jak jsou povinni vyživovati a zaopatřovati děti (§§ 141 a 143 obč. zák.). Napřed otec, a na co nestačí, matka. Výše jejich povinností se určuje stavem a jměním obou (sb. n. s. čís. 6833). Proto bylo v tomto případě nesprávné, že první soud přihlížel jen ke jmění otcovu. Nárok na věno vzniká uzavřením manželského sňatku. Rozsah povinností rodičů se řídí jejich poměry v době, kdy byl nárok vznesen (sb. n. s. 6833). Proto měly nižší soudy zkoumati, zda žadatelka měla dostatečné jmění na zřízení věna v čase sňatku, a, neměla-li ho tehdy, jaké jmění měli rodiče v čase, kdy žádala o zřízení věna. Sňatek byl uzavřen 4. dubna 1926, o zřízení věna byla podána žádost 19. srpna 1926 a bylo o ní rozhodnuto teprve 10. července 1929, tedy za tři roky. Při tom bylo neprávem přihlíženo k tomu, že žadatelka mezi podáním žádosti a rozhodnutím nějakého

jmění nabyla, a rovněž k příjmům otcovým v roce 1929, místo k těm, které měl roku 1926. Než tyto vady nezavdávají příčiny k tomu, by řízení bylo doplněno, neboť všechny rozhodné okolnosti jsou se spisů zřejmé. Především jest míti na mysli, že zákon ukládá rodičům, by dali věno nebo k němu přispěli přiměřeně svému stavu a jmění. Nelze na nich žádati, by na to obětovali celé jmění neb by ohrozili vlastní výživu nebo výživu své rodiny, nebo rozvrátili své hospodářské poměry (sb. n. s. čís. 8205). Otec měl v čase podání žádosti jen služební příjmy 33.660 Kč, nehledíc ke srážkám, ale také manželku a dvě malé děti. Tuto rodinu byl povinen vyživovati. Na majetek nebo na příjmy jeho manželky při tom nemohl býti brán zřetel (§§ 91 a 141 obč. zák.). Nemůže býti pochybnosti o tom, že, kdyby byl měl dáti provdané dceři věno — ať najednou nebo ve splátkách — nebyl by mohl z tohoto příjmu plniti tyto povinnosti, leč snad na úkor vlastní výživy, nebo by se byl musil zadlužiti. Tím by mu byl zase hrozil rozvrat hospodářských poměrů. Nic takového nelze na něm žádati k vůli tomu, by provdané a zaopatřené dceři mohl dáti věno. Za těchto poměrů byl její nárok neodůvodněný a proto jej rekursní soud právem zamítl.

Čís. 9381.

Zaměstnavatel jest oprávněn propustiti zaměstnance, jenž se ukázal býti nezpůsobilým k práci, k níž byl sjednán, a vytrvale zanedbával své povinnosti (§ 82 písm. f) živn. ř.). Vytrvalé zanedbávání povinností jest posuzovati podle povinností, k nimž se zaměstnanec smluvně zavázal. Příčina a omluvitelnost trvalého zanedbávání nepřichází tu v úvahu.

(Rozh. ze dne 16. listopadu 1929, Rv I 48/29.)

Josef L. byl tavičem skla u žalované firmy. Když byl z práce propuštěn, domáhal se jeho postupník na žalované firmě náhrady škody. Procesní soud první stolice zjistil mezitímním rozsudkem, že okamžité propuštění Josefa L-a zaměstnaného jako tavič u žalované firmy bylo podle zákona odůvodněno. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Propuštění Josefa L-a ze služeb žalované strany jako taviče bylo zákonem odůvodněno. Zjištěno jest, že Josef L. v posledních měsících před propuštěním práce jako tavič nekonal tak přesně, jak byl povinen, že byl proto nejen hutním mistrem, nýbrž i ředitelem brán k zodpovědnosti, a že mu bylo zvláště vytčeno, že při tavení spí, až konečně v noci ze dne 15. na 16. října 1926 byl disponentem přistižen, jak při tavení spal. V tom jest spatřovati zanedbání povinností služebních jako taviče, a to trvale ve smyslu § 82 písm. f) živn. řádu, což jest i podle názoru soudu odvolacího dostatečným důvodem, by Josef L. byl okamžitě ze služby propuštěn, a nebylo třeba průkazu, že z nedbalosti vzešla žalovaná škoda, poněvadž nelze na podnikateli žádati, by s odstraněním nedbalého zaměstnance čekal, až mu (podnikateli) vzejde škoda. Jak plyne z výpovědi svědků, jest práci